

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/67/2022
Identifikačné číslo spisu:	8118211998
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8118211998.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. K., narodeného X. T. XXXX, C. M. A., R. XXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Vórobellovou, Košice, Bajzova 2, proti žalovanej obchodnej spoločnosti KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpenej Mgr. Daliborom Tverďákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krmanova 1, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C/21/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. októbra 2021 sp. zn. 9Co/28/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 21. apríla 2021 č. k. 29C/21/2018-410 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal toho, aby súd uložil žalovanej zaplatiť mu bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 7 918,20 eur a náklady na liečenie vo výške 1 500 eur. Zároveň vyslovil, že stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že 22. októbra 2015 došlo k dopravnej nehode, ktorej účastníkom bol aj žalobca a ktorú zavinil poistenec žalovanej. Z tvrdení žalobcu vyplynulo, že na druhý alebo tretí deň po dopravnej nehode začal pociťovať zdravotné ťažkosti a podľa zdravotnej dokumentácie bol hospitalizovaný v dňoch 2. až 4. novembra 2015 vo Fakultnej nemocnici v Prešove pre bolesti hlavy a závraty. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že bolo realizované neurologické vyšetrenie, doplnená medikamentózna liečba a CT vyšetrenie, ktoré nepotvrdzovali čerstvé traumatické zmeny, v popise MRI krčnej chrbtice dominovali spondylartrotické zmeny. Podľa správy vypracovanej L.. T. Q. z 8. decembra 2016 žalobca utrpel podvrtnutie krčnej chrbtice s pomliaždením stavca C5 s trvalými následkami obmedzenia pohyblivosti krčnej chrbtice. Súd prvej inštancie následne s poukazom na závery znaleckého posudku L.. L. P. č. 4/2019 a súkromného znaleckého posudku znaleckej organizácie Forensic.sk dospel k záveru, že žalobca nepreukázal existenciu príčinnej súvislosti medzi tvrdným poškodením jeho zdravia a dopravnou nehodou z 22. októbra 2015. Vychádzal pritom zo záverov znaleckého posudku, ktorý predložila súdu žalovaná, nakoľko mal pochybnosti o vecnej správnosti

znaleckého posudku vypracovaného znalcom L. L. P., ktorý je znalcom v odbore neurológia. Zdôraznil, že úrazové poškodenie celého nervového systému vrátane chrbtice je obsahom iného znaleckého odboru, a to neurochirurgia, prípadne úrazovej chirurgie. Súd prvej inštancie poukázal okrem iného na tú časť znaleckého posudku znaleckej organizácie, v ktorej je uvedené, že pri CT krčnej chrbtice žalobcu neboli zistené žiadne traumatické zmeny, ale sú prítomné degeneratívne zmeny na platničkách 4. stupňa na medzistavcových kĺboch, ktoré nálezy vznikajú dlhodobo niekoľko desiatok rokov a preto nemôže ísť o úrazový nález. Pri MRI krčnej chrbtice síce röntgenológ stanovil diagnózu postkontúzne zmeny stavca C5 (po pomliaždení), avšak takúto diagnózu je možné stanoviť len na základe klinického vyšetrenia a anamnézy, čo röntgenológ z procesného hľadiska kompetentný realizovať nie je. Dodal, že ide pravdepodobne o zmeny v stavci C5 v zmysle edému kostnej hmoty, čo však môže mať príčinu v množstve ochorení od onkologického, cez degeneratívne zmeny až po banálny úraz. V prípade, že by išlo o úraz, podvrtnutie je jednoznačne vylúčené, nakoľko sám röntgenológ popísal, že zmeny na medzistavcových ligamentách prítomné neboli, pričom poranenie stavca bez poranenia jeho mäkkých štruktúr pri podvrtnutí reálne možné nie je. Naopak, v náleze boli uvedené rozsiahle degeneratívne zmeny s príznakmi koreňového dráždenia C4 - C8 pri difúzných spondylartrotických zmenách, čo je degeneratívne ochorenie, ktoré spôsobuje príznaky, aké boli zistené u poškodeného. Súd prvej inštancie napokon poukázal aj na zistené zdravotné postihnutie chorobou podporného a pohybového aparátu, ktoré boli uvedené v odbornom posudku o invalidite žalobcu. O trovách konania rozhodol podľa § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“, alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu i žalovanej rozsudkom z 12. októbra 2021 sp. zn. 9Co/28/2021 rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku potvrdil a vo výroku o nároku na náhradu trov zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že tým znaleckým posudkom, závery ktorého boli rozhodné pre posúdenie existencie príčinnej súvislosti, nemôže byť znalecký posudok znalca z odboru, ktorý označil a navrhol žalobca, t. j. z odboru neurológia, keďže neurológia nie je odvetvím, ktoré sa zaoberá mechanizmom vzniku traumatických úrazových dejov. Odvolací súd uviedol, že žalovaná predložila súdu znalecký posudok vyhotovený spoločnosťou Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s.r.o., ktorá je znaleckou organizáciou, okrem iného aj v odbore úrazová chirurgia (ale aj neurológia). Poukázal na závery tohto znaleckého posudku, z ktorých vyplývalo, že podvrtnutie krčnej chrbtice, t. j. diagnóza, ktorá sa podľa žalobcu nachádzala v záznamoch o jeho lekárskech vyšetreniach, má svoj klinický obraz, postupne vzniká opuch, zakrvácanie spôsobuje narastajúcu bolesť s obmedzením hybnosti s maximom 3-24 hodín po úraze, pričom na MRI vyšetrení sú prítomné zmeny, ktoré je možné diagnostikovať aj v následných 10-15 dňoch; pri absencii takýchto náleзов je podvrtnutie krčnej chrbtice vylúčené. V znaleckom posudku bolo pritom s poukazom na výsledky CT vyšetrenia mozgu, krčnej chrbtice a MRI krčnej chrbtice uvedené, že v predloženej zdravotnej dokumentácii žalobcu sa nenachádza žiadny objektívny nález, ktorý by dokumentoval ťažkosti uvádzané žalobcom, objektívne skutočnosti svedčia o tom, že nešlo o úraz, resp. poúrazový stav. Žalobca so závermi znaleckého posudku znaleckej organizácie síce vyslovil nesúhlas, okrem návrhu na konfrontáciu znalcov (na ktorej nezotrval) iným prostriedkom procesného útoku nereagoval, nereagoval ani na odborné vyjadrenie znaleckej organizácie k vyjadreniu znalca L. L. P. a z jeho strany nebol na pojednávaní prezentovaný žiadny ďalší návrh na dokazovanie. Odvolací súd preto konštatoval, že pokiaľ je otázka príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody otázkou skutkovou, zodpovedanie ktorej vyžaduje odborné znalosti, bolo potrebné súhlasiť so súdom prvej inštancie, že pri absencii prostriedkov procesného útoku žalobcu spôsobilých spochybniť závery znaleckého posudku, ktorý súdu predložila žalovaná, vychádzal súd pri posúdení kľúčovej skutkovej otázky zo znaleckého posudku znaleckej organizácie, záver ktorého vylúčil úraz alebo poúrazový stav tvrdený žalobcom. Dodal, že súd a rovnako aj žalobca disponovali podkladmi, ktoré boli podkladmi pre vyhotovenie znaleckého posudku znaleckou organizáciou, a tiež vyjadrením znaleckej organizácie k stanovisku znalca L. L. P. Krajský súd súdom prvej inštancie konštatovaný záver o nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a tvrdenou škodou, ktoré dôkazné bremeno zaťažovalo žalobcu, mal napokon za taký, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania. V súvislosti s aplikáciou § 257 CSP súdom prvej inštancie vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania uviedol, že by malo byť povinnosťou súdu vytvoriť procesný priestor k tomu, aby sa strany

sporu vyjadrili k možnému uplatneniu § 257 CSP. Zo spisu však nevyplývalo to, že by súd prvej inštalácie dal na vedomie úvahu o nožnej aplikácii § 257 CSP, nepriznanie náhrady trov odôvodnil len poukazom na posúdenie príčinnej súvislosti znaleckým dokazovaním, čo v danom prípade nezodpovedalo právu na spravodlivý proces.

3. Proti tomuto rozsudku (v rozsahu potvrdzujúceho výroku - § 124 ods. 1 CSP) odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení). Namietal, že odvolací súd mu v napadnutom rozsudku neposkytol odpoveď na jeho relevantné skutkové a právne argumenty uvedené v odvolaní. Z tohto dôvodu poukázal aj na arbitrárnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Žalobca ďalej konštatoval, že súdy pri hodnotení dôkazov porušili princíp voľného hodnotenia dôkazov podľa § 191 ods. 1 CSP, keď prihliadli len na závery súkromného znaleckého posudku Forensic.sk, ktorého závery si v plnom rozsahu osvojili, aj keď boli v rozpore s vykonanými dôkazmi a zisteniami vyplývajúcimi z dokazovania. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že súd nezisťoval dôsledne a podrobne vznik jeho nároku na odškodnenie zdravia spôsobeného dopravnou nehodou, pričom poukázal na odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, reprezentovanej rozhodnutiami sp. zn. 6Cdo/146/2001 a R 9/1986. V tejto súvislosti najmä namietal, že znalecký ústav vychádzal pri vypracovaní súkromného znaleckého posudku zo skutkových okolností, ktoré ale zo súdom vykonaného dokazovania nevyplynuli, čo má za následok nepresvedčivosť znaleckého posudku. Napokon poukázal na obsah jednotlivých dôkazov vykonaných v konaní, najmä zdravotnej dokumentácie súvisiacej s jeho zdravotným stavom po predmetnej dopravnej nehode. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil dovolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, náležite odôvodnený. Mala za to, že odvolací súd neporušil právo žalobcu na spravodlivý proces. Žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi škodovou udalosťou a žalobcom tvrdým poškodením zdravia. Žalovaná ďalej podotkla, že pokiaľ žalobca argumentoval dôkazmi a skutkovými okolnosťami, je to bez právnej relevancie pre dovolacie konanie, keďže dovolací súd preskúmava výlučne právnu stránku napadnutých rozhodnutí. Konštatovala, že z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštalácií vyplýva, že sa venovali všetkým podstatným skutkovým a právnym argumentom sporových strán a na všetky podstatné otázky dali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedla, že tento nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, keďže žalobca žiadnym spôsobom neuviedol, akého nesprávneho právneho posúdenia sa mal odvolací súd dopustiť. Preto navrhla podané dovolanie odmietnuť, eventuálne zamietnuť podľa § 448 CSP.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v

tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalobca vyvodzujúci prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietať i/ nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a jeho arbitrárnosť, ii/ porušenie princípu voľného hodnotenia dôkazov a iii/ nesprávne závery súkromného znaleckého posudku.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý

proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. sp. zn. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

16. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, z akých skutkových zistení a právnych úvah vychádzal, keď dospel k záveru o nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a tvrdenou škodou ako jedného z predpokladov pre priznanie uplatneného nároku žalobcu.

16.1. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, listinami zaznamenávajúcimi v konaní realizované dôkazy a na ich základe zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením mal za to, že procesný postup súdu prvej inštancie zodpovedal zákonnej úprave, bol bez väd, existencia ktorých by mohla mať vplyv na správnosť rozhodnutia. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP sa stotožnil s prvoinštančnými závermi a na zdôraznenie ich správnosti s poukazom na predpoklady zodpovednostného vzťahu (najmä v danej veci sporný predpoklad príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou) konštatoval, že tým znaleckým posudkom, závery ktorého majú byť rozhodné pre posúdenie existencie príčinnej súvislosti, nemôže byť znalecký posudok znalca z odboru, ktorý označil a navrhol žalobca, t. j. z odboru neurológia, keďže neurológia nie je odvetvím, ktoré sa zaoberá mechanizmom vzniku traumatických úrazových dejov. Na druhej strane poukázal na to, že žalovaná predložila súdu znalecký posudok vyhotovený spoločnosťou Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s.r.o., ktorá je znaleckou organizáciou, okrem iného aj v odbore úrazová chirurgia (ale aj neurológia), pričom z jeho záverov vyplýva, že v predloženej zdravotnej dokumentácii žalobcu sa nenachádza žiadny objektívny nález, ktorý by dokumentoval ťažkosti uvádzané žalobcom a objektívne skutočnosti svedčia o tom, že nešlo o úraz, resp. poúrazový stav. Odvolací súd následne náležite a jasne zdôvodnil správnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý pri absencii prostriedkov procesného útoku žalobcu spôsobilých spochybniť závery znaleckého posudku, ktorý súdu predložila žalovaná, vychádzal pri posúdení kľúčovej skutkovej otázky príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody zo znaleckého posudku znaleckej organizácie, záver ktorého vylúčil úraz alebo poúrazový stav tvrdený žalobcom. Odvolací súd napokon primerane reagoval aj na odvoláciu argumentáciu žalobcu spočívajúcu v tom, že by súd prvej inštancie znalecké posudky nehodnotil komplexne, keď poznamenal, že súd a rovnako aj žalobca disponovali podkladmi, ktoré boli podkladmi pre vyhotovenie znaleckého posudku znaleckou organizáciou, a napokon aj vyjadrenie znaleckej organizácie k stanovisku znalca L.. P. bolo zaslané a doručené 13. októbra 2020 právnej zástupkyňi

žalobcu.

16.2. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností v odvolaní, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd (vo veci samej) potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednávanej veci boli z tohto pohľadu súdmi nižších inštancií splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

18. Dovolací súd k námietkam ohľadom nesprávneho hodnotenia dôkazov pripomína, že podľa § 191 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Zároveň je potrebné uviesť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov bez toho, aby z toho plynúce skutkové závery boli svojvoľné či ústavne neudržateľné, nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd pritom pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

19. Podľa § 207 ods. 1 vety prvej CSP ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Podľa § 209 ods. 1 CSP súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd.

20. Aj pokiaľ ide o hodnotenie znaleckého posudku ako dôkazu, platí, že pravidlá hodnotenia dôkazov sú upravené v článku 15 ako aj v § 191 CSP a spravujú sa teóriou voľného hodnotenia dôkazov. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva zákon. Pri hodnotení znaleckého posudku je vo všeobecnosti prijímaný záver, že hodnoteniu nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti; súd hodnotí len presvedčivosť posudku, pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu, k zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi (viď aj uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/41/2010, 4Cdo/255/2021). Pri hodnotení súkromného znaleckého posudku súdom platia tie isté kritériá, ako pri hodnotení znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca.

21. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že súd prvej inštancie v bode 57. odôvodnenia konštatoval, že pokiaľ žalobca pri podaní žaloby nepredložil lekárske posudky v predmete určenia bodového hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, súd na jeho návrh nariadil znalecké dokazovanie. Súd prvej inštancie následne v súlade s princípom rovnosti v zmysle čl. 6 Civilného sporového poriadku umožnil žalovanej v rovnakej miere uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a akceptoval jej návrh na predloženie súkromného znaleckého posudku v zmysle ustanovenia § 209 CSP v predmete určenia príčinnej súvislosti tvrdeného poškodenia zdravia žalobcu pri dopravnej nehode. Znalecká organizácia v tomto znaleckom posudku vylúčila, žeby žalobca pri dopravnej nehode utrpel poškodenie krčnej chrbtice pomliaždením, keďže tomuto zraneniu nezodpovedajú objektívne nálezy v jeho zdravotnej dokumentácii. Nakoľko žiadna zo strán sporu nenavrhol doplniť dokazovanie na odstránenie rozporov záverov predložených znaleckých posudkov nariadením znaleckého dokazovania znaleckým ústavom zmysle ustanovenia § 207 ods. 3 CSP, pričom nešlo o dôkaz, ktorý by mohol súd vykonať aj bez návrhu v zmysle § 185 ods. 2 CSP, potom súd prvej inštancie vychádzal zo záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cz/13/82, z ktorého vyplýva, že v prípade, ak má súd k dispozícii dva znalecké posudky s rozdielnymi závermi o tej istej otázke, musí ich zhodnotiť v tom zmysle, ktorý z nich a z akých dôvodov vezme za podklad svojho rozhodnutia a z akých dôvodov nevychádza zo záverov druhého znaleckého posudku. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti v bode 65. odôvodnenia dôvodil, že vychádzal zo záverov znaleckého posudku č. 163/2020 vypracovaného znaleckou organizáciou z dôvodu pochybností o vecnej správnosti znaleckého posudku č. 4/2019 vypracovaného znalcom L.. L.L. P.. Tvrdenie znalca, že ako znalec z odboru neurológie je oprávnený posudzovať úrazové stavy poškodenia chrbtice, vyhodnotil súd prvej inštancie ako v rozpore s obsahovým vymedzením uvedeného odboru v prílohe č. 2 vyhlášky č. 228/2018 Z. z., z ktorej vyplýva, že ako medicínske odvetvie sa zaoberá problematikou chorôb nervového systému diagnostikou, liečbou, ako aj prevenciou vrátane terapie náhlych mozgových príhod. Dodal, že úrazové poškodenie celého nervového systému vrátane chrbtice je obsahom iného znaleckého odboru, a to neurochirurgie, prípadne úrazovej chirurgie.

21.1. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie vychádzal zo súkromného znaleckého posudku predloženého žalovanou a poukázal na jeho závery, v zmysle ktorých pri podvrtnutí krčnej chrbtice dochádza k maximalizácii ťažkostí najneskôr do 24 hodín, a preto je nemožné, aby poškodený v nasledujúcich hodinách nevyhľadal lekárske ošetrovanie. Pokiaľ v danom prípade došlo k prvému ošetreniu 11 dní po predmetnom úraze, išlo v zmysle znaleckého posudku o skutočnosť, ktorá vylučuje súvislosť nálezov s predmetným úrazom. Súd prvej inštancie poukázal na to, že ak by aj teoreticky znalecká organizácia pripustila, že poškodený vyhľadal ošetrovanie až po 11 dňoch, v objektívnom náleze zo zdravotnej dokumentácie (2. novembra 2015) je uvedené pri CT mozgu - negatívny nález a pri CT krčnej chrbtice je uvedené, že neboli zistené žiadne traumatické zmeny, ale sú prítomné degeneratívne zmeny na platničkách 4. stupňa na medzistavcových kĺboch, pričom v zmysle záveru posudku takéto nálezy vznikajú dlhodobo niekoľko desiatok rokov a preto nemôže ísť o úrazový nález. Vychádzajúc zo záverov predmetného posudku ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že pri MRI krčnej chrbtice síce röntgenológ stanovil diagnózu postkontúzne zmeny stavca C5 (po pomliaždení), avšak takúto diagnózu je možné stanoviť len na základe klinického vyšetrenia a anamnézy, čo röntgenológ z procesného hľadiska kompetentný realizovať nie je. Zároveň zo znaleckého posudku vyplynulo, že v prípade, že by išlo o úraz, podvrtnutie je jednoznačne vylúčené, nakoľko sám röntgenológ popísal, že zmeny na medzistavcových ligamentách prítomné nie sú, pričom poranenie stavca bez poranenia jeho mäkkých štruktúr pri podvrtnutí reálne nie je možný. Napokon poznamenal, že v náleze sú uvedené rozsiahle degeneratívne zmeny s príznakmi koreňového dráždenia C4 - C8 pri difúzných spondylartrotických zmenách, čo je degeneratívne ochorenie, ktoré spôsobuje príznaky, aké boli zistené poškodeného. Na základe uvedených skutkových zistení súd prvej inštancie dospel k záveru o nepreukázaní existencie príčinnej súvislosti medzi tvrdeným poškodením zdravia žalobcu a dopravnou nehodou zo dňa 22. októbra 2015.

21.2. Krajský súd sa v súvislosti s vykonaným znaleckým dokazovaním v odôvodnení (bod 21.) stotožnil s názorom okresného súdu, že pre posúdenie existencie príčinnej súvislosti v danom prípade nebolo možné považovať za rozhodný znalecký posudok znalca z odboru neurológie (ktorého označil a navrhol žalobca), keďže neurológia nie je odvetvím, ktoré sa zaoberá mechanizmom vzniku

traumatických úrazových dejov. Ďalej poukázal na to, že žalobca síce so závermi znaleckého posudku znaleckej organizácie vyslovil nesúhlas, okrem návrhu na konfrontáciu znalcov (na ktorej nezotrval) a vyžiadanie doplnenia znaleckého posudku iným prostriedkom procesného útoku nereagoval, nereagoval ani na odborné vyjadrenie znaleckej organizácie k vyjadreniu znalca L. P. a napokon na pojednávaní 24. marca 2021 nebol z jeho strany prezentovaný žiadny ďalší návrh na dokazovanie. Odvolací súd sa napokon stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pri absencii prostriedkov procesného útoku žalobcu spôsobilých spochybniť závery znaleckého posudku, ktorý súdu predložil žalovaná, vychádzal súd pri posúdení kľúčovej skutkovej otázky zo znaleckého posudku znaleckej organizácie predloženého žalovanou, záver ktorého vylúčil úraz alebo poúrazový stav tvrdený žalobcom. Záver o nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a tvrdenou škodou považoval odvolací súd za vyplývajúci z vykonaného dokazovania.

22. Dovolací súd preskúmaním posudzovaného spisu konštatuje, že v rámci zisťovania skutkového stavu veci konajúcimi súdmi nezistil výskyt ústavnoprávneho deficitu, súdy nižších inštancií postupovali v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Tak súd prvej inštancie ako aj jeho nadriadený odvolací súd pri zisťovaní skutkového stavu rešpektovali ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), náležitým spôsobom zistili skutkový stav veci a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodli tak, že ich skutkové a právne závery nemožno považovať za svojvoľné. Súd prvej inštancie dôsledne aplikoval kritériá vyžadujúce pri hodnotení znaleckého posudku a náležite zdôvodnil, prečo uprednostnil závery súkromného znaleckého posudku vypracovaného znaleckou organizáciou Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s.r.o. z hľadiska jeho presvedčivosti, keďže odborné znalosti tejto znaleckej organizácie zahŕňajúce odborné zameranie aj v odvetví úrazovej chirurgie považoval za relevantnejšie vo vzťahu k posudzovaným skutočnostiam. Vec prejednávajúci senát zároveň považuje znalecký posudok vyhotovený znaleckou organizáciou za presvedčivý, zákonný a zodpovedajúci zadaniu, pritom obsahujúci všetky náležitosti v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 382/2004 Z. z.

23. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv žalobcu zároveň nezistil také nedostatky v postupe súdov nižších inštancií, ktoré by odôvodňovali záver, že ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. arbitrárne. Pre úplnosť hodno poznamenať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

24. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené preto dospel k záveru, že procesný postup súdov, ktoré konali v zmysle ustanovení a zásad Civilného sporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP a žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd (príp. súd prvej inštancie) nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

25. Žalobca ďalej vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

26. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a napokon c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Len polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP. (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo 67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

27. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, odvolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže odvolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý odvolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a odvolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (napr. rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018, 4Cdo/95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou odvolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku; zákonodarcia túto povinnosť ukladá dovolateľovi.

28. Relevantný je v tomto smere aj judikovaný právny záver ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 172/03), v zmysle ktorého „ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípade zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane“. Aj z ďalších rozhodnutí ústavného súdu (napr. nálezy sp. zn. I. ÚS 115/2020, I. ÚS 336/2019) vyplýva požiadavka na náležité posúdenie dovolania vo vzťahu k jeho prípustnosti - „pri posudzovaní toho, či dovolateľ dostatočne vymedzí právnu otázku, je potrebné, aby sa najvyšší súd pokúsil autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale druhej strane nesmie ani dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Ide o dialóg, ale nie o právnu pomoc. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu právnej otázky“.

29. V tomto kontexte aj ústavný súd vyžaduje, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie vecí, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť; preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky. V náleze I. ÚS 51/2020 ústavný súd výslovne uviedol, že „povinnosť dovolateľa vymedziť a konkretizovať prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP treba vnímať ako jeho povinnosť predostrieť vlastnú argumentáciu v prospech prípustnosti dovolania, a tak napomôcť preskúmaniu rozhodnutia odvolacím súdom.“

30. V preskúmvanej veci dovolateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) sa vyššie uvedenými kritériami pre náležité uplatnenie odvolacieho dôvodu podľa § 421 CSP neriadil, keď zodpovedajúcim spôsobom nevymedzil nesprávne právne posúdenie vecí odvolacím súdom, tak ako to predpokladá ustanovenie § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Dovolateľ sa pri definovaní nesprávneho právneho posúdenia vecí obmedzil na konštatovanie, že sudy nezisťovali dôsledne a podrobne vznik jeho nároku na odškodnenie zdravia spôsobeného dopravnou nehodou v zmysle § 427 a § 444 Občianskeho zákonníka. Vzápätí len rekapituloval obsah jednotlivých dôkazov

vykonaných v konaní, najmä zdravotnej dokumentácie súvisiacej s jeho zdravotným stavom po predmetnej dopravnej nehode a polemizoval so skutkovými zisteniami súdov nižších inšancií a závermi súkromného znaleckého posudku vyhotoveného v rámci základného konania, ktorého správnosť opakovane spochybňoval. Takéto odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemôže podľa názoru dovolacieho súdu cez prizmu ustanovenia § 432 ods. 2 CSP obstať bez toho, aby bola znevýhodnená procesná protistrana. Dovolateľ jasne a zrozumiteľne nenastolil právne posúdenie veci, ktoré pokladal za nesprávne, neuviedol, v čom má spočívať táto nesprávnosť a nekonkretizoval, ako by mala byť eventuálna právna otázka správne riešená odvolacím súdom. Navyše, vzhľadom na skutkovú povahu prevažnej väčšiny dovolacích námietok je potrebné zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvej a druhej inšancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno založiť na spochybňovaní skutkových záverov súdov nižších inšancií na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov, čo pritom v posudzovanom prípade tvorilo jadro podaného dovolania. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade teda neprichádzalo do úvahy.

31. Okrem toho, pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio).

31.1. Dovolateľ poukázal na dve rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/146/2001 a R 9/1986, aby doložil odklon odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Najvyšší súd vo vzťahu k prvému označenému rozhodnutiu konštatuje, že rozhodnutie s takouto spisovou značkou neeviduje a nebolo možné ho žiadnym spôsobom dohľadať. Navyše, uvedené rozhodnutie nedoložil ani dovolateľ ako prílohu k podanému dovolaniu. Vzhľadom na konštatované by na neho nebolo možné prihliadať ani v prípade prípustnosti predmetného dovolania. Pokiaľ ide o druhé rozhodnutie R 9/1986, v tomto prípade vec prejednávajúci senát dospel k záveru, že nie je vo vzťahu k preskúmvanej veci príliehavé pre odlišnosť nielen skutkových okolností, ale predovšetkým právnej otázky v ňom riešenej. V predmetnom rozsudku sa totiž najvyšší súd zaoberal otázkou premŕchania nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v prípade neskoršieho zhoršenia už ustáleného zdravotného stavu. Uvedenú otázku však dovolateľ v podanom dovolaní nenamietal a v skúmanej veci ani nebola predmetom posúdenia odvolacím súdom, pričom medzi stranami nešlo o otázku spornú. Z dovolania preto nie je zrejmé ani zadefinovanie väzby označeného rozhodnutia najvyššieho súdu na dovolateľom eventuálne vymedzenú právnu otázku či bližšie konkretizovanú nesprávnosť, ktorú videl v rozhodnutí odvolacieho súdu.

32. Obiter dictum dovolací súd uvádza, že v posudzovanej veci sudy založili svoje rozhodnutia o nepriznaní uplatneného nároku na úsudku, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a tvrdenou škodou. V tejto súvislosti hodno poznamenať, že najvyšší súd konštantne judikuje záver, v zmysle ktorého otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2010 sp. zn. 5Cdo/126/2009, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 7. júna 2017 sp. zn. 7Cdo/208/2016, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. októbra 2019 sp. zn. 1Obdo/57/2018). Vychádzajúc tak z tejto ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a s ohľadom na skutočnosť, že skutková okolnosť (t.j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) je z hľadiska § 421 ods. 1 CSP irelevantná a nepodlieha meritórnemu prieskumu, bola aj z tohto pohľadu v danej veci vylúčená

prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

33. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

34. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.